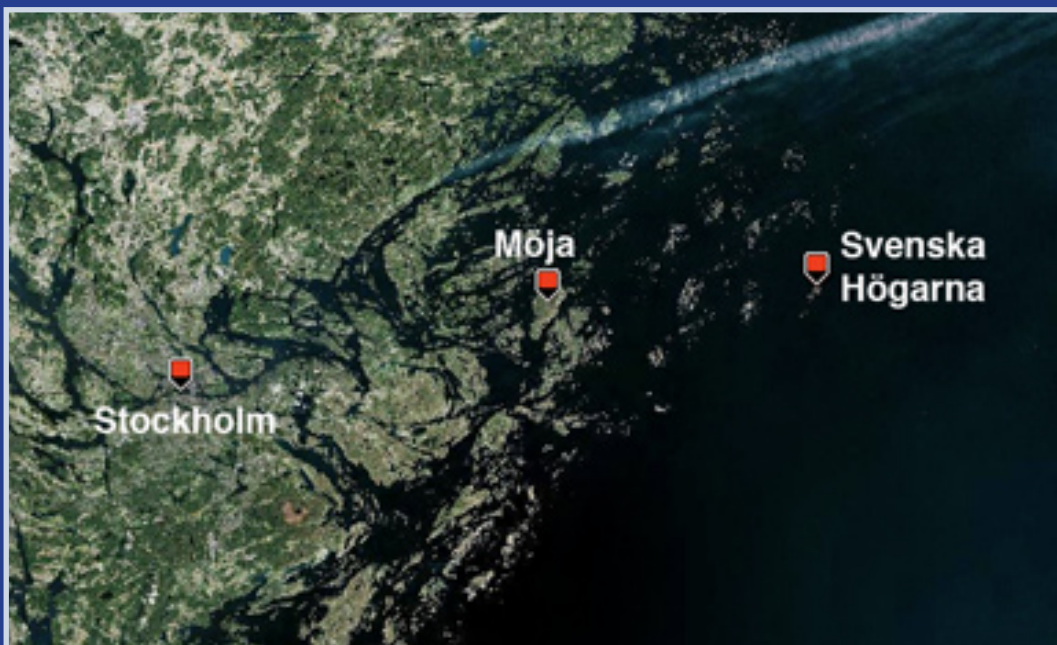

Vindsurfa till Svenska Högarna? Jamen varför inte?

Första vindsurfaren på Svenska Högarna – ett av världens minst betydelsefulla rekord.

En skildring av Björn Bertoft
Stockholm i Juli 2010

Vindsurfa till Svenska Högarna? Jamen varför inte?

Det här är en alldeles för lång berättelse om när undertecknad fick ett infall och tog fram den 30 år gamla vindsurfingbrädan ur källaren och stack ut en vecka i Stockholms skärgård.

Packning med mat och tält surrades fast i aktern och äventyret präglades av att varje beslut inte var så vidare värst genomtänkt.

Bedriften var inte prestationsmässigt inriktad på att komma långt och snabbt utan att med enkla medel komma ut i skärgården i allmänhet och till kanske den skönaste platsen av dem alla i synnerhet – Svenska Högarna.

Innehåll:

Inspirerad av spanska turister i Riddarfjärden		Sid 4
Mot skärgården och Möja	(Dag 1)	Sid 6
Mot Stora Nassa	(Dag 2)	Sid 9
Nu eller aldrig – trots en mörk sjörapport	(Dag 3)	Sid 17
Skön vilodag på Svenska Högarna	(Dag 4)	Sid 25
Hellre lifta än driva till Estland	(Dag 5)	Sid 32
Rödlöga och turen till Blidö	(Dag 6)	Sid 35
Sista kryssen till Norrsund och resan till stan	(Dag 7)	Sid 41
Packlista och tips		Sid 45
Upprop: Fixa vindkraftverket på Svenska Högarna!		Sid 47

Inspirerade av spanska turister på Riddarfjärden.

En söndag i juli satt jag på en av träbryggorna vid Norrmälarstrand och såg två spanjorer bära ner varsin minst 25 år gammal vindsurfingbräda till vattenbrynet. De visade sig att de nyss kommit till Stockholm och spontanköpt dem på Blocket.se. 500 spänn styck. Jag insåg att min egen värstingbräda som legat i en källare sen 80-talets början nog dalat avsevärt i värde den också.

Jag kunde inte låta bli att smittas av hur kul dom hade. De hade aldrig varit i Stockholm tidigare och uppenbarligen hade de aldrig vindsurfat tidigare heller. Tänkte på att hur lite brädan än var värd, så låg det stora värdet ändå i själva upplevelsen. Vilket minne de kommer ha med sig hem till kompisarna i inlandsstaden Madrid. Tänkte också på hur värdefull min egen bräda kunde bli... om den bara fick komma ut på en liten tur, med förslagsvis mig själv uppepå.

Oavsiktlig vadslagning

Samma kväll stod jag i min mors källare och baxade ut den gamla Tornado 39an med mast, segel, bom, centerbord, tampar och fena. Allt fanns kvar. Oturligt nog kom Gustav och hans pappa Stefan förbi i källaren och tog mig på bar gärning – en kompis till min son. Shit, de kom så plötsligt så jag hann inte ens ljuga tror jag. Nåväl, bar hem allt i omgångar och mina barn tittade storögt när jag la upp alltihop på matbordet. Lite förstrött sa jag att jag tänkte sticka ut och vindsurfa några dar i skärgården eftersom de ändå skulle vara bortresta. – Kanske till Svenska Högarna eller nåt, slank det ur mig. Då kom den förödande kommentaren från min dotter: – Men pappa, inte kan man vindsurfa ända till Svenska Högarna med tält, packning och allt? Just där, i samma sekund, var familjehierarkin utmanad och beslutet att bevisa motsatsen nödvändigt att fatta.

Minnen från Tällberg ringde i klockan

Det fanns inte mycket tid för förberedelser. Skulle jag hinna innan plikterna kallade var det pang bom som gällde. Jag tog en lov förbi några friluftslivs- och båtbutiker för att kolla vad som kunde behövas. Slogs av vilken enorm utveckling prylfloran för vanligt naturliv hade genomgått sen sist. Allt fanns i nya turboversioner. Man får lätt känslan att oavsett vad man skulle göra därute så var "just den prylen" absolut nödvändig... ja, ni känner nog igen bilden. För mitt ouppmärksamma jag hade projektet lätt kostat tiotusentals kronor. Men mitt i euforin sa en säljare i en av butikerna med ett oblygt leende: – För oss är prylar religion. Det fick mig att stanna upp en smula.

Med flera kilo kataloger i handen slogs jag av ett minne från vad en av huvudtalarna sagt uppe på miljökonventet Tällberg Forum sommaren innan. Då satt jag i det berömda tältet vid Siljan och lyssnade. Christine Loh, en think-tank aktör från Hong Kong talade i en panel med andra globala master minds om hur vi människor skulle kunna klara av att leva tillsammans på jorden i framtiden. Hur vi skulle kunna bygga en hållbar och långsiktig utveckling på riktigt. Hennes korta råd till var och en, inklusive sig själv, var att sluta köpa "stuff". Att till exempel sluta köpa prylar som presenter. – Köp upplevelser istället, sa hon. Ge bort en sånglektion eller en vandring i skogen. Värdet och minnet av det varar garanterat längre och det genererar dessutom inte i närheten så mycket koldioxid eller skada som det som genereras när vi människor skall producera nytt "stuff".

Christine hade och har såklart helt rätt. Skulle mitt surfaräventyr inte kunna genomföras utan en kubikmeter nyinköpta prylar så har jag inte lärt mig någonting under de trettio år brädan legat och tagit plats i källaren. Nej, ett mål för projektet blev där och då att inte skaffa någonting nytt alls. Jag skulle leta fram det jag redan hade. Det fick helt enkelt bära eller brista. Jag blev som uppslukad av denna tanke. På tiden för en gammal ärrad prylnörd och tvättäkt utrustningsfanatiker.

Till sist kapitulerade jag ändock inför fakta och dristade mig till att köpa en billig paddel, lite tamp och några spännband.

Lita på flytet

En annan tanke jag bestämde mig för, som låg lite i samma anda som antipryltanken, var att inte planera så särskilt mycket utan ta saker som de kommer. Inte särskilt svårt att få till i och för sig, men jag gillade tanken. Äventyrare av lite mer dramatiska snitt brukar säga att det är den totala kontrollen som är kicken. Att veta exakt vad man skall göra i varje moment. Att minimera riskerna. All respekt, men det här handlar om annat och är inte på den nivån. Att hamna i ett dilemma väcker uppfinningsrikedomen till liv och det är bara hälsosamt anser jag. Bestämde mig för att även det fick bli en del av idén. Man säger ju att "uppfinningar är nödens moder" och jag har högt förtroende för fenomen tillhörande det starka könet (ni vet dom som "får när dom vill" till skillnad från oss som "vill när vi får"). Så får det bli. Inte en massa nervöst googlande för att ta reda på allt om allt... nej, ut å kör bara.

Mot skärgården och Möja.

Tre dar senare, en eftermiddag vid klockan fyra var brädan redo att lastas ombord på Waxholmsbolagets båt Vaddö ut till Möja.

På kajen, men snart ombord och under uppsikt av befälhavare Robert Jonsson.

Klockan 19.42 stod jag sedan på Långviks brygga – the point of no return. Båtresan ut var fantastisk. Hade mysigt sällskap på däck med en familj från Skokloster. Men jag tyckte mig höra på mitt eget berättande hur dumt mitt projekt egentligen lät. Vad ville jag bevisa? Hur korkad får man bli i livets mitt? Jag visste ju inte ens om brädan skulle flyta med all packning. Inte heller visste jag om jag fortfarande kunde vindsurfa? Till råga på allt så visste jag definitivt att man borde träna styrketräning innan man ger sig ut på en sexdagars surftrip på havet och att solskyddsfaktor inte är dumt alls att ha med sig.

Nedräkning i skymningen

Nåja, nu stod jag ju där. På en kaj med massa utrustning på väg att testa en serie spontana matbordsteorier. Till min förvåning låg Waxholmsbåten kvar vid kajen och besättningen tog sköna kvällsdopp precis intill och förberedde sig för natten ombord. Inte nog med det, några nyfikna personer slog sig ner på berget och tittade när jag meckade ihop utrustningen. Befälhavare Robert Jonsson på Waxholmsbåten skrattade gott när han förstod vad som dé facto höll på att hända. För honom var det lätt att inse hur lång summan av alla distans-

minutrar var ut till min planerade natthamn i Stora Nassa. – Oj, ska du ända dit och sen vidare ända ut till Högarna, sa han med ett leende och tog lite bilder.

Det var minst sagt nervöst att efter sissådär 25 års avhållsamhet bestiga min gamla vind-surfingbräda igen. En rundbottenad insjöbräda vars ursprungliga stabilitet var som bortblåst med all packning fastsurrad i för och akter. Den flöt dock, bara ännu mycket vingligare. Jag fick upp seglet på nåder i första försöket och gled sedan sakta ut ur Långvik, med i snudd på ingen vind alls. Det var en viktig delseger får man väl lov att säga, men hörde jag männe ändå att befälhavaren och hans besättning slog vad bakom ryggen på mig?

Första försöket. Inte direkt en imagemässig dröm för en vindsurfare att alla ringarna på vattnet går i sidled... och så definitivt bekräftar att farten framåt är lika med noll.

Foto: Robert Jonsson

Min strävan att inte kompensera min osäkerhet genom att köpa nya prylar medförde att jag fick börja navigera med hjälp av Waxholmsbolagets båtluftarkarta. Lite grov i detaljerna men pryl-principiellt helt rätt. Väl framme vid något som troligtvis föreställde Rödkobbarna skulle jag komma att surfa in i mitt ärrade gamla översiktskort nummer 613. En ännu äldre nyckelrings-termometer-kompass från franska skidorten Meribel bekräftade det jag redan visste, dvs att mina små Rödkobbar låg österut, eller snett ut till höger från Långvik. Jag kände mig hur cool som helst och minns att jag tänkte att har jag seglat segelbåt utan GPS i skärgården sen tonåren så duger nog min gamla ryggmärksnavigering ombord på en bräda också.

Tänkte även en tanke som återvände flera gånger under resan – hur farligt kan det här vara egentligen – högtryck, 23 grader i vattnet och inga hajar?

Grym känsla att bara dra

Men, vilken frihetskänsla! Att lämna allt bakom sig och få vara helt ensam... och att inte behöva vända. Det var fantastiskt. En normal vindsurfingkarriär kännetecknas av att man ständigt vänder för att segla tillbaks. Fram och tillbaks, om och om igen. Hela dagen. Att nu bara kunna surfa ut och bort var en grym känsla. Lite Lucky Luke ni vet. Hej då Möja, hej då fastlandet, nu drar jag ut till havs. Det var överraskande kul och jag minns att jag skrat-tade så där ohämmat som man ibland gör när man är ensam i bilen och stereon går på det högsta.

Nån timme senare var det dock lite mindre "tjolahejsan". Mörkret gjorde att det blev svårare att se vågorna och läsa av sjön. Muskelminnet fungerade hyfsat, så surfningen i sig funkade hjälpligt, men att inte se konturerna i vattnet gjorde det minst sagt en smula ansträngt.

Hemma på matbordet fungerade idén perfekt med ett sjökort i plastfodral, fastspänt på brädan framför mastfoten. Men att stå upp i skymningsljus och surfa i flera knop utan läsglasögon gjorde konstruktionen helt meningslös. Inte vidare svårt att räkna ut om man tänker efter lite. Jag fick helt enkelt hoppa i spat och simma fram och läsa på kortet. Att vingla på knä uppe på brädan med rumpen i vädret och försöka läsa med läsglasögon på näsan var inte att tänka på, man måste ju vårda sin image för böveln.

Båtluffarkartan i all ära men det var skönt att glida in i översiktskortet...

Troligtvis Rödkobbarna

Behövde inte navigera så vidare värst noga. Det var lätt att begripa vilka svarta silhuetter som låg framför näbben. Vindriktningen, Möjalandet och himlens svaga antydning som visade var solen tidigare gått ner, avslöjade kursen. Det kunde helt enkelt bara vara Rödkobbarna. Minns att jag tänkte att jag får ta reda på det när jag kliver iland. Man behöver ju inte oroa sig för att närma sig land på en bräda som med en båt under fötterna.

På tal om image, jag klev iland utan att ens blöta ner vaderna. Synd att ingen såg på. Armar och ryggslut värkte inte helt oväntat akut. Jag hade också drag av kramp i ena foten. Troligtvis hade jag försatt varenda muskel i panikläge under hela denna första sträckning. Minns inte vad klockan var men det var en fin natt så jag packade ihop sakerna, tog en macka, några morotsstänger och en kopp varmt vatten och satte mig att titta på himlen. Varmt vatten har jag lärt mig uppskatta under mina år i Kina. Där dricker man det ständigt och det gör faktiskt riktigt gott inombords. Speciellt när man är trött. Sen fram med sovsäck och liggunderlag och lägga sig i vindlä bakom en klippa.

Stjärnklart. Inte en mygga syntes, märktes eller hördes. Fantastiskt.

Mot Stora Nassa.

Vid fyratiden på morgonen vaknade jag av att det prasslade på ett nytt sätt och att morgonsolen strålade. Vinden hade vänt till västlig och ökat till 5-8 msek. Vänder vinden förändras ljudet och är man seglare så vaknar man av det på samma sätt som en mor vaknar när dess barn gnyr (till skillnad från barnets far....).

Morgon på någon av Rödkobbarna. Bra jobbat, lyckades precis täcka det jag egentligen ville ha med på bilden – dvs första nattens sovplats.

Åtta sekundmeter var lite på gränsen så här inledningsvis, men jag packade ihop och förberedde mig för att sticka till Stora Nassa. Hade kvällen innan fått ett sms från min bror som skrev att de skulle ligga där över dan. Hans familj trodde fortfarande att jag var ute och seglade med lånad segelbåt. Jag hade undvikit att berätta om brädan för att slippa få så många frågor innan jag själv ens visste om det skulle fungera överhuvudtaget.

Brädan redo för segling över till Stora Nassa.

Med ett strålande humör vadade jag ut med brädan för att runda en udde och få fritt vatten. Kravla upp och iväg... shit, vilken fart det tog. Javisst ja, det var så det kändes att plana. Man kliver lite längre bak och hänger ut allt man har. Wow, vilken kille! Synd att man är helt solo innan ottan istället för på en cool strand vid lunchtid med tusentals åskådare.

Segerruset och fåfängan gick dock lika snabbt över. Jobbigt för armarna och ryggen. Västlig vind innebar dessutom läns eller knapp slör mot Nassa. Med en rundbottnad nerlastad bräda var det ingen höjdare alls. Inte före frukost i alla fall. Vinglade upp seglet ur vattnet, darrade på benen, och... yes, hej vad det gick. Forsade fram genom vattnet en liten bit, sen skar brädan obönhörligt och jag dök i spat. Om och om igen. Och igen.

Efter en stund drog jag en halvvindsbog rakt upp mot ett litet skär för att vila, äta frukost och fundera. Klockan var ju trots allt bara halv sex på morgonen och än visste knappt någon vad jag höll på med. Jag skulle faktiskt kunna sänka grejjorna och simma tillbaks till Möja på någon dag eller två och ta båten hem. Därmed skulle i princip ingen behöva få reda på mitt idiotiska projekt. Till befälhavare Roger skulle jag kunna säga att jag bara skojade och hade surfat till en kompis runt hörnet.

Skulle det sluta här?

Det var alltså en slagen långvindsurfare som kravlade upp på skäret. Hur kunde jag hamna här? Efter en burk tonfisk i vatten, lite Keso, ett hårdkokt ägg och en tomat spetsad med lite Dijon-dressing från en Yalla-burk, så stegrades testosteronhalten sakta och mannen i mig började åter tala. En medicinare skulle ställa diagnosen att mannen på skäret troligtvis hade låga halter av MAO-enzymmer i hjärnan, det driver nämligen äventyrlusten och sensationssökandet enligt vetenskapen. Fine, då kan man skylla hela trippen på bristen av ett enzym. Bristen bidrar visst även till ökad risk för utvecklande av ett antisocialt beteende. Faktiskt inte så dumt att kunna skylla på det då heller. Nåja, en kaffe, ett dopp och en powernap senare så var alla motgångar och analysförsök som bortblåsta.

En måltid gjorde susen...

...och det blev dags att visa var skåpet skulle stå. Men först fixa en riktigt cool pressbild.

Min brors sms kvällen innan avslöjade att de hade fått kämpa för att hålla en ledig plats för mig intill sin egen båt. Jag anade att det var knökat som vanligt runt klipporna vid Gubben. Tänkte att jag inte ville genera dem mer än nödvändigt så jag skrev att jag kom på en vind-surfingbräda. Inget svar. Han trodde väl att jag skojjade. Vilken skojjig lillebrorsa han har. Jag packade ihop och stack ut på havet igen.

Stiltje – tänktente på det

Klockan gick, solen ökade och vinden minskade. Mitt på Nassafjärden dog vinden ut helt. Nada. Att stå och balansera på en rundbottnad bräda i gammal sjö utan vindens tryck i seglet har aldrig varit en njutning. År 1980 gick det hyfsat att "pumpa" sig fram med seglet i stiltje, men reinkarnationen av samma metod funkade inget vidare så jag satte mig på brädan och väntade. Tänkte det kunde vara en vindkantring på gång med nytt blås i antågande. Men icke. Eftersom jag hade köpt en paddel yppade sig en möjlighet att testa ännu en matbordsteori. Jag lossade masten, släppte loss seglet från bommen, vek ihop och surrade alltihop längs med brädan.

Hade sett framför mig att jag därefter skulle kunna sätta mig som en Buddah och paddla. Men det fanns inte en chans att min otränade kropp ens skulle komma i närheten av den positionen. Javisst, att korsa raka ben var fortfarande möjligt, men då gick det å andra sidan inte att böja fram ryggen. Rena skämtet. Skrattade för mig själv där jag låg raklång på rygg med korsade ben. Fanns inget annat att göra än att gränsla brädan och låta benen hänga ner i vattnet. Inte gick det särskilt snabbt att paddla, men det gick.

Några kabellängder utanför Västerkobben kom faktiskt ändå den nya vinden. Glida ner från brädan, simma runt och rigga seglet och så upp i stående igen. Det gick faktiskt förvånansvärt snabbt att få till det. Men med solsken, 23 grader varmt i vattnet, inga hajar och stiltje... hur svårt kan det vara att flyta runt och surra lite?

In bland båtar och svennar

Jag gled ståndsmässigt och i lagom fart in i sundet syd om Västerkobben och sedan norrut mot klipporna på norra sidan av Gubben och Gumman. Därnånstans gled jag ikapp några förvånade paddlare. När jag passerat dem helt ropade en av dem det jag själv tänkte: – Du står ju bara där rakt upp och ner, men glider ändå dubbelt så snabbt som oss. Så rätt så rätt. Någon timme tidigare hade de troligen snarare ropat och frågat om jag var i akut sjönöd.

Nu var det morgon och därmed frukostdags i båtarna. Jag gled inte obemärkt förbi kan man säga. Kändes lite knasigt men samtidigt provocerande kul. Det var givet att de flesta var lite förvånade. Till min egen förvåning kunde jag tydligt se skeptiska miner. Kanske tänkte de "Jaja, visst ser det ut som om han är ute och old-school-surfar med packning, men det är han nog inte" eller så tänkte de jantetanken "Tro inte att du kan komma här och impa på oss minsann".

Är jag överkänslig? Är det mig det är fel på, eller florerar verkligen såna vibbar fortfarande i luften i detta land? Jag kan svära på att hade jag kommit in i en vik i Amerika, Grekland, Danmark eller Kroatien hade folk tjoat, vinkat och skrattat. Misstolka mig inte, jag kräver absolut ingen nyvakens båtägares uppmärksamhet, men jag kunde inte låta bli att reflektera över vad det är med oss svenskar som gör att vi är så förtegn. Fredrik Lindström har nog rätt när han i TV-programmet "Världens modernaste land" konstaterar att vi svenskar är det folk i världen som är bäst på att undvika att hejja på varandra i trappuppgångar. Fredriks teori är att vi tror det blir pinsamt. Kanske är det där det sitter. Men förresten, hade jag varit en tjej med stora ögon hade åtminstone ett klientel gubbar garanterat ropat och vinkat. Och rätt skall vara rätt, för när jag passerade strax över en ankarlina väldigt nära en liten segelbåt så frågade det lite äldre paret både spontant och glatt om det var så här jag semestrade. Kanske kom det så spontant därför att jag kommit innanför trygghetszonen och risken för att någon annan skulle höra var så liten – det vill säga det var minimal risk för att det skulle bli pinsamt. Jaja, ensam på en bräda har man tid att funa dera på

en massa oväsentligheter. Jag klandrar dock ingen. Skulle jag sitta i en sittbrunn och se ett sånt ekipage glida förbi strax efter åtta på morgonen så är det inte säkert att jag heller skulle haspla ur mig någon vidare värst adekvat vare sig hälsning eller kommentar. I synnerhet inte om det var en tjej, då skulle det bli alldeles för pinsamt.

Min brors och hans familjs minspel utstrålade dock ett varmt välkomnande helt utan pinsamheter. Med tiden började deras grannar konversera och ställa frågor. En rolig sak med de människor som jag pratat med på vägen är att i princip alla har konstaterat att de har just en gammal bräda liggande någonstans. Och att de nu kände ett sug efter att testa lite igen. Kanske har jag startat en ny trend och lurat ut folk att långsurfa med sina brädor. I så fall, förlåt Sjöräddningen.

Det blåste upp under dagen så jag njöt av att stanna och umgås med min bror Jan, sambo Helene och dottern Clara. Hon fick förresten en tur bak på brädan som jag tror hon gillade lika mycket som farbror Björn gjorde.

Några repor fram och tillbaks med Clara på aktern var en ren fröjd. Foto: Jan Bertoft

Inte bada förrän en timme efter maten eftersom man kan få kramp. Så har vi alla blivit uppfostrade. Numer spekuleras det i att bluffen egentligen handlat om att de vuxna ska få en chans att powernappa efter maten och slippa kolla barnens badande. Jag testar här om det finns bäring i den nya teorin. Foto: Jan Bertoft

Jakt på bekräftelse eller frihet?

Idén med hela den här resan har inte varit att slå vare sig längd- eller prestationsrekord á la Skinnarmo. Det var helt enkelt att testa en spontan tanke och komma ut i skärgården på samma gång. Jag älskar ju skärgården och har som sagt seglat runt i den sen tonåren. Nu har jag ingen egen båt längre, och har man testat kajak, jolle, båtluftung och snylta-på-kompisar-segling så är vindsurfing bara ännu ett alternativt sätt att komma ut och få återuppleva den där totala friheten som skärgården erbjuder. Kanske inte direkt "main stream", men ändå. Jag har med åren upptäckt att det är ännu friare ju mindre "stuff" man har med sig och ju färre som vet att man faktiskt är ute och håller på.

Brädsegling – en skön variant

Att paddla kajak är fenomenalt. Men även då har man de facto en båt med sig. Man strävar efter att hålla sig torr och drar sig för att nudda vattnet. Man är nervös för att välta när man kliver i och ur. Med en vindsurfingbräda så är man i och ur samtidigt. Det är ingen idé att tro att man skall välja ett av elementen. Just det kändes helt naturligt. Inte en enda gång tänkte jag på att flytväst och shorts faktiskt var blöta och jag funderade inte heller en enda gång på att använda vådräkten. Man höll liksom bara på i alla fall.

Enkelt – båda elementen samtidigt utan att man ens tänker på det. Foto: Jan Bertoft

Det blev även så att min relation till havets skräck – grynnorna – fick en helt ny innebörd. För en vindsurfare på långtur blev grynnorna efterlängtrade rastplatser. Ser man ljusgrönt i vattnet kliver man helt enkelt bara av och vilar en stund. Oändligt skönt. Här i skärgården är ju grynnorna dessutom ofta både runda, släta och täckta med mjukt sjögräs.

Rastlös och dags att dra vidare

En dag med bad, mat och sova. Senare vid middagstid började det mojna ner en smula. Rastlös som man blir när man skall någon annan stans, riggade jag efter middagen och stack ut för att surfa vidare till en natt-ö. Inget fel på exponeringen där och då – 20-25 sittbrunnar proppade med middagsätande seglare. Doffer av grillat, rödvin och marshmallows följde med mig ut från sundet. När jag rundade en av båtarna på svaj ringlade en fläkt av kaffe och whisky in i näsan. Mmm... men jag längtade ut till ensamheten på riktigt. Rundade en udde och pep ut mot nordost. Smult vatten, lagom vind och ett skönt porlande från stäven på brädan. Gjorde nog några knop.

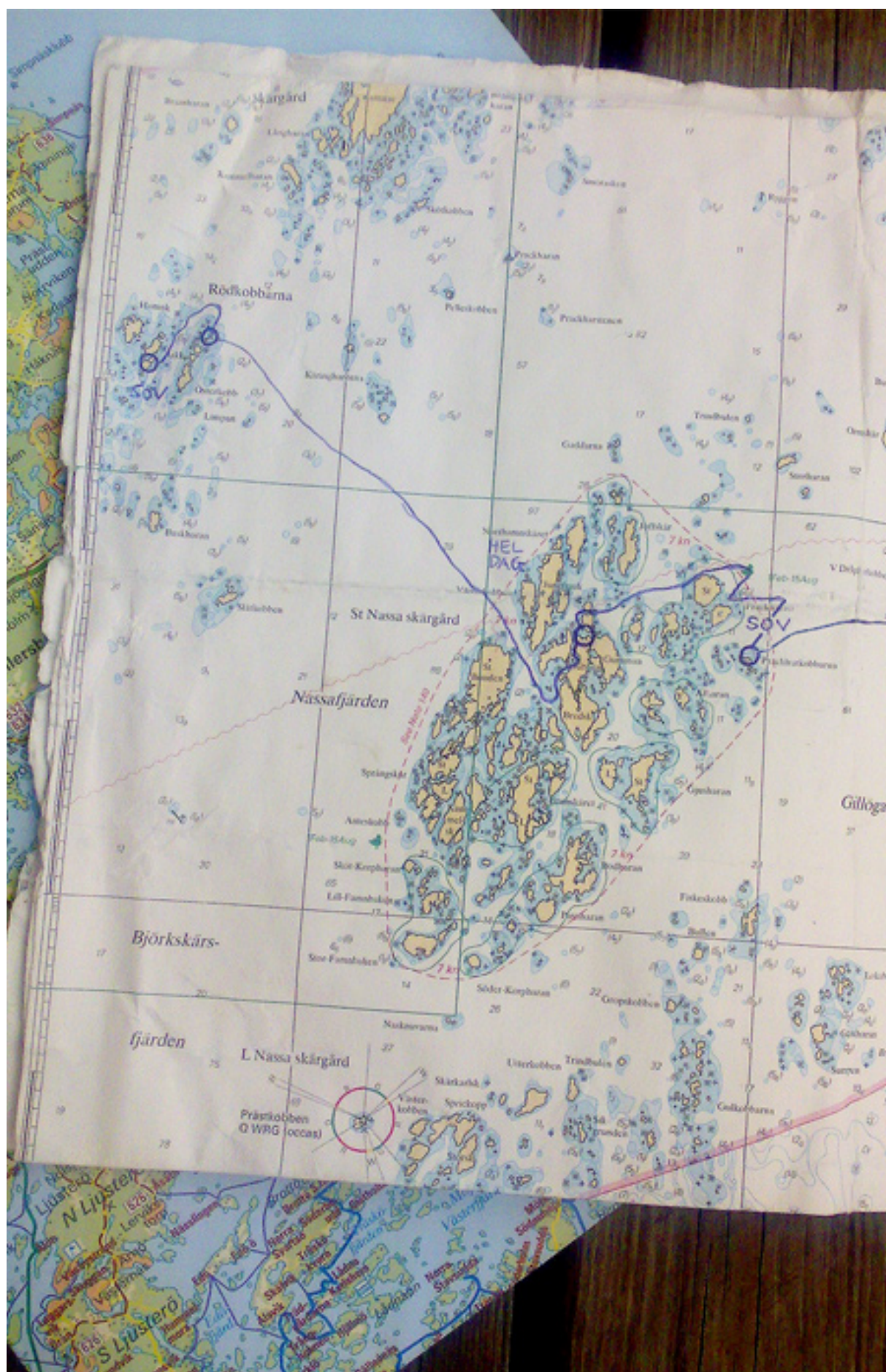
– Ok, sitt och smutta på ert vin ni, jag drar ut till ytterskären. Foto: Jan Bertoft

Smult vatten, lagom vind. ett skönt porlande från stäven och helt ensam – en grym känsla. Foto: Jan Bertoft

Rundade Stora Packharan och styrde österut och ut mot öppnare vatten. Träningsvärken kändes tydligt. När dagens gamla sjögång och det begynnande mörkret utmanade krafterna i mesta laget så tog jag snabbt beslutet att vända och sova lite. Surfade in mot Lilla Packharan, men den skylt på klippan som beskrev att det var förbjudet fågelskyddsområde lyste likt skarp neon i skymningsljuset. Jag försökte låtsas som att jag inte såg den men var helt chanslös, den syntes löjligt tydligt. Jag fick helt enkelt gnetta på ett litet stycke till och hamnade slutligen på skyltlösa och landstigningstillåtna Packharkobbarna.

Kände att jag ville sova bums så det blev inte mycket till fruktstund på klipporna. La mig direkt i min gamla sovsäck och njöt av utsikten. Slogs av att det inte var mygg här heller. Däremot hade jag sällskap av ganska många grodor. Ligger man raklång på sidan med huvudet på en ihoprullad t-shirt och tittar på små grodor i motljus så slås man av just det man sjunger om på midsommar: De är lustiga att se.

Det fina med att att söka natthamn med bräda är att alla öar funkar oavsett vindriktning.

Nu eller aldrig – trots en mörk sjörappport.

Vaknade av att en groda gjorde små närmanden mot min ena hand. Klockan var väl sissådär fyra och solen höll på att få liv i naturen. Jag konstaterade att vinden var kalas. Rak sydlig och ca 3-5 msek. Blir en lätt halvvind ut till Högarna tänkte jag.

Tänkte också att jag bör passa på medan vinden är bra, så jag packade och stack direkt. Vadade ut och simmade med brädan runt en liten landtunga och sen upp och iväg. Sköööönt. Sträckte till Dråpharan. Solen började värma gott och jag hittade en hamnbassäng som var som gjord för en vindsurfingbräda. Anar att paddlare som hittar hit blir lika glada som jag över den lilla skrevan.

The perfect spot – tror George Costanza i Seinfeldt hade gillat denna.

Hm, det såg minsann bra ut och vinden hade bara ökat en liten smula. En klassiker en sån här dag är att det blåser upp under förmiddagen för att pipa i ganska rejält mitt på dan och sedan lägga sig. Jag strosade runt lite och tänkte att jag hade Svenska Högarna som i en liten ask. Smsade min bror att allt var väl och började fixa lite frukost. En liten stund senare kom svaret: "Se upp för idag skall det komma kraftigt oväder från söder med mycket regn och åska. Håll utkik söderut. Återkommer efter sjörapporten kl 08.00."

Ajdå, frukosten ställdes in, jag svalde en tomat och lite nötter, skippade kaffet och sköljde ner alltihop med lite havsvatten. Vattnet var faktiskt riktigt gott här ute hade jag märkt. Sen på med västen, vada ut, ta några djupa andetag och dra vidare.

Oväder på gång – ett svårt beslut att fatta

Jag minns att jag tänkte ganska mycket på vad jag nu stod inför. Å ena sidan såg dagen ut som den perfekta dagen för att nå Svenska Högarna. Å andra sidan talade sjörapporten om annalkande oväder. Jag vet att vädret kan totalförändras på någon timme. Har sett det hända hur många gånger som helst här ute på havet.

Oväder, kraftigt regn och åska är ju respektingivande ord i en sjörapport. Skulle jag vända eller fortsätta. Jag tänkte att det är lika bra att åtminstone surfa vidare ut till öarna norr om Gillöga skärgård och sen fatta det slutliga beslutet där ute. Solkobbarna hette de visst. Varje distansminut österut nu på morgonen är en bra investering om förutsättningarna hårdnar längre fram.

Det gick med ganska bra fart. Jag såg några små öar som låg norr om de större landmassorna som inte kunde vara annat än Gillöga skärgård. Ingen tvekan och alltså inget behov av att avbryta surfandet för att hoppa i plurret och kolla sjökortet. Batteriet på min armbandsklocka hade kroknat redan tidigare så jag tyckte tiden gick lämpligt fort på egen hand. Väl uppe på en av Solkobbarna vankade jag av och an med beslutet om att sticka vidare mot Svenska Högarna eller inte. Ett nytt sms från min bror påminde om det som komma skulle. Via internet hade de fått den dystra rapporten bekräftad. "Fatta kloka beslut" avslutades smset. Jag gillade den smarta formuleringen lika mycket som jag gillar min smarta bror. Hade han skrivit "var försiktig och gör inget dumt" hade jag tänkt andra tankar och i ren trots utmanat alla öden som jag kunde komma på. Tänk att en så till synes liten nyansskillnad kan göra sådan skillnad i hur man (läs gärna "jag") tolkar in saker. Jag skall börja använda "Fatta kloka beslut" till mina egna barn. Tack för tipset brorsan, tror benhårt på det förhållningssättet.

Ok, upp på toppen av Solkobben och spana igen. Jo, det hade blåst upp någon sekundmeter ytterligare, men vågorna höll sig hyfsat lugna och det syntes inte några nya molnformationer i söder. Jag var för pirrig för att fixa frukost och förberedde istället lite nödmat i min lilla grå "snabbväska" som stod surrad bakom mastfoten. Hade inte ro i kroppen att ödsla tid på en klippa utan kom fram till att det var nu eller aldrig. Skulle jag inte försöka idag skulle jag aldrig förlåta mig själv. Att ta sig till Gillöga skärgård på vindsurfingbräda kommer inte bli en årlig tradition. Jag hade ett skott i bössan kändes det som.

Nödplanen

Planen för ett nödläge var att släppa loss allt bagage från brädan, och låta det flyta iland nånstans. Även segel, bom och mast och sen bara hålla mig kvar på brädan och försöka paddla in till fast mark med eller utan paddel. Faktum är att jag tror en bräda är säkrare än en osänkbar jolle eller kajak. Brädan vattenfylls inte, är inte tung och om man bara är vid medvetande och inte nerkyld så kan man nog hålla sig flytande tillsammans ett bra tag i svenska busvädersförhållanden.

Jag har chansat under hela mitt liv och det är med ödmjukhet jag konstaterar att det har gått hyggligt bra hittills. Jag är normalbegåvad, har hyfsat stor sjövana och kan ta i om det behövs. Förvisso just nu med en kropp desarmerad av träningsvärk, men med en envishet som duktigt kompenserar såna trivialiteter. Om himlen hade varit på väg att svartna hade jag lugnt stannat och ägnat ett dygn eller två åt att få fast tältet i graniten och bara göra det bästa av läget. Tonfiskburkar fanns det ju så det räckte.

Beslutet fattat – nu eller aldrig

Ok, beslut fattat. Högarna nästa. Kunde inte se fyren men väl silhuetten av ön. Brädan gjorde god fart och jag var lite nervös men ändå kittlande nöjd med att vara just på väg ut till den mest isolerade bebodda ön i svenska skärgården...

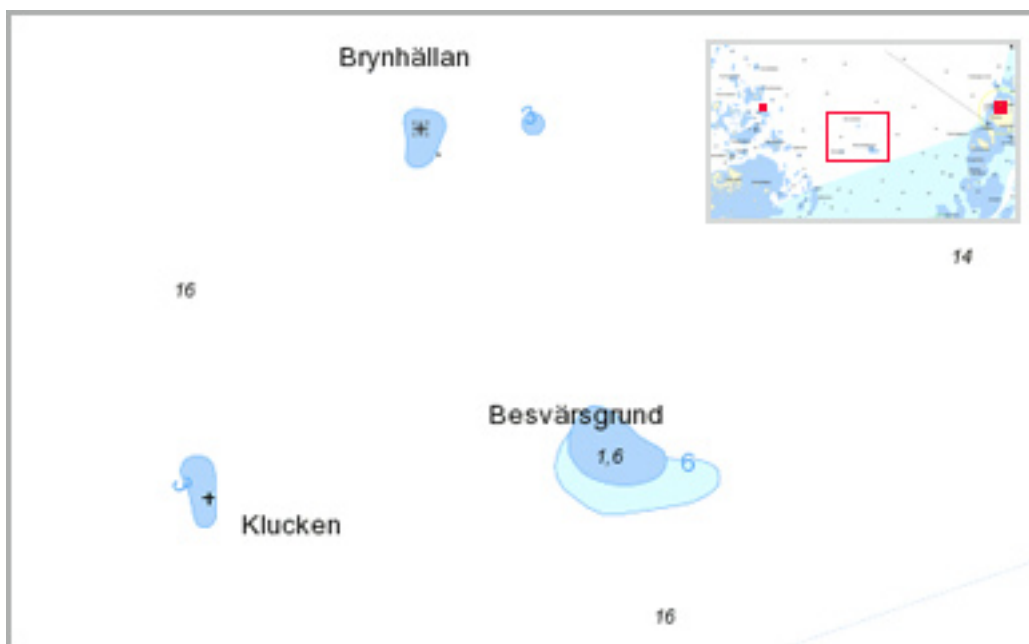
Ca 18-20 surfdistansminuter öster om Möja ligger Svenska Högarna.

Höll lite hög kurs mot den sydliga vinden för att ha marginal att driva norrut parallellt med ön om det blev tufft på andra sidan det öppna vattnet. Tänkte på smset: Fatta kloka beslut.

Nånstans där ute på väg ut mot Högarna så gjorde sig hungern påmind. Skit också, skulle ha tagit tid att trycka ner lite mer mat i magen. Nu blåste det så pass att jag inte kunde släppa bommen med ena handen och få i mig den nötblandning jag hade i en Yallaburk i flytvästfickan. Jag ville inte heller stanna bland vågorna bara för lite nötters och russins skull. Jag körde på.

En inverterad oas

Efter en stund såg jag gröna skiftningar i vattnet... en grynna var i antågande. Känslan kan nog liknas med den som ökenvandrare känner när de ser en liten sjö bland sanddynerna, fast tvärtom liksom. Kalas, en rastplats som på beställning. Jag kliver enkelt av i det knädjupa vattnet. Det mjuka sjögräset smeker mina trötta kontorsfötter som vore det fotkräm. Jag minns att jag tänkte att gynnan var balsam för själen och sjögräset balsam för hälen. Dålig ordvits jag vet, och jag såg inte en enda skrattmå som skulle kunna lättat upp mitt anseende... jag var heeelt ensam.

*Troligtvis var det på Brynhällan som lunchen intogs under högtidliga former.
(Röda prick till vänster är Solkobbarna och den stora till höger är Svenska Högar)*

Jag tänkte också att det här är en absolut höjdpunkt i livet. Nu skall här ätas en brunch jag sent skall glömma. Med svensk istidsplanslipad granit under båda fötterna förtöjer jag brädan i styrbordslåret och börjar tillreda en måltid.

Upp med en burk tonfisk i vatten. Jag garnerade med en tuss grönt sjögräs. Kan asiaterna äta grönsaker skördade från havet så borde vi kunna det med. Det smakade som sallad, hade en skön konsistens och såg mycket delikat ut där det låg i burken. Till det lite morotsstänger, purjo, en tomat och dressing. En kopp saltvatten med fräsch sälta och bouqet. Allt kändes faktiskt helt normalt, men det såg nog inte så normalt ut: En person står mitt i havet i knädjupt vatten och äter? Runt omkring är det upp till 30 meter djupt. Inte en sten syns ovanför vattenytan och vågorna bryts inte ens av grynnan. Min kompis Pär smsade att det lät som en given scen i nästa Åberg-rulle.

Jag kunde inte låta bli att ta fram termoserna och fixa lite varmt kaffe när jag ändå höll på. Bara för att liksom reta något av alla de normaltillstånd man håller på och anpassar sig efter i vardagen. Att smutta på en kopp java med lite digestive-kex kryddat med en utsmetad Plopp kändes kultiverat så det räckte där jag stod.

Diskade lilla koppen, packade skräpet och klev med torra shorts upp på brädan och fortsatte mot Svenska Högar. Man kunde fortfarande inte ana någon förändring på himlen i söder. Vinden höll sig hyfsat stadig både i styrka och riktning. Det var succékänsla på gång.

Med segervittring puttrande i blodet föll jag av ner mot norra delen av Storön. Man skall runda udden för att sen glida in i den naturliga lilla hamnen på ostsidan där båtarna lägger till. Jag kunde ju i och för sig kliva iland var som helst, men på nåt sätt så drogs jag mot lilla hamninloppet. Hamnen på Svenska Högar är alltid ett kärt återseende och dessutom kunde det vara kul att glida in där med en bräda för en gångs skull...

Framme...nästan.

Vinden ökade nu sakta men konstant. Det blev lite jobbigt på slutet och vågorna blev större. Jag blev till slut tvungen att vika ner seglet och sätta mig att vila en stund. Det skulle jag aldrig ha gjort för det var ännu kämpigare att få upp seglet igen. Inte för att det blåste för hårt, eller för att vågorna var för stora, eller för att jag var för trött, men alltihop samtidigt och 25 år för sent. Jag hade dessutom tagit ut den mentala segern lite för tidigt. Så nära, men ändå inte. Sorgligt rutinerat. Bara att bita ihop och kröka ryggen tills vattnet rinner ur seglet och man, den där bråkdelen av en sekund, törs fläka upp seglet mot vinden och lita på att trycket i det hindrar kroppen från att ramla baklänges i spat. Efter några försök gick det och brädan sköt fart mot udden. Inte oväntat skönt att se land närma sig. Jag rundade och styrde med ganska urlakade armar in mot en grynnan norr om Storön. Klev av och tog fram mobiltelefonen. Min bror hade smsat igen och nu stod det att de var på väg ut mot Högarna och det antydde tydligt att jag helst skulle vänta med att sticka vidare tills de lyssnat på sjörapporten klockan 08.00. Nu var det bara det att klockan var tjugo minuter i åtta och jag redan var framme, så det var med viss triumf jag skickade just det beskedet som svar.

Framme på riktigt

När jag nu stod där kollade jag sjökorten en sista gång och surfade sen in sista biten till hamnen. Jag möttes direkt av nyfikna seglare som undrade om det de såg verkligen var det som höll på att ske. Jo, jag är ute och surfar med tält och allt. Du är galen på riktigt, sa dom och skrattade. Samma slutsats fick jag från vännerna Bergkvist via ett sms lite senare. Det värmdes gott i båda fallen.

Skönt att stå med fötterna på samma ö.

När jag glidit in till klippkanten och satt min fot på ön sköljde ett lugn över mig och jag packade i ultrarapid upp brädan och alla prylarna på berget. Varenda muskel i kroppen hjälpte mig välvilligt att hålla tempot nere.

*Egobilden från Svenska Högarna den 17 juli 2010.
Foto: Jan Bertoft*

En världshistorisk mikrohändelse?

I efterhand har det slagit mig att detta kanske var första gången som någon någonsin vindsurfat till Svenska Högarna för egen maskin. Inte som att surfa över Atlanten precis, men det här "rekordet" blidde liksom till mer av en slump. Tror faktiskt inte att Atlantsurfaren stack ut på havet på måfå och råkade hamna på andra sidan.

Nåja, att samla rekord är ingen av mina starka grenar, men jag kunde inte släppa tanken efter att den väl dök upp. Frågade faktiskt öbon Hasse Anderin via email efter att jag kommit hem igen, om de visste något i ärendet. Han svarade att de inte hört talas om någon tidigare ö-gäst i den genren. Så om församlingen inte har något att invända tänker jag ta Hasses svar som inteckning på att jag är först i världen att vindsurfa till Svenska Högarna. Ända tills någon bevisar motsatsen.

Jag gör såklart inga anspråk på jämförelser med de mer betydelsefulla milstolpar som lett fram till det Svenska Högarna som vi ser idag, men jag kan inte låta bli att kittlas av den esprit som ligger i tanken att mina barnbarnsbarn en dag går in i informationsboden vid fyren och ser en liten notis med farfars fars (eller morfars whatever dito) namn i närheten av historiebeteckningen kring Gustav von Heidenstam, Edward Sjöblom och andra Svenska Högarna-storheter. Då skulle jag utan omsvep vrida mig i graven av välmående.

Dags att njuta av segrers sötma

Framme. Telefonbatteriet var slut och varje muskel kändes stendöd så jag bestämde mig för att stanna två nätter och njuta av en hel vilodag däremellan. Min bror kom med sin båt, de förtöjde, vi gick en tur till fyren, betalade snällt i glasburken och kollade utsikten. Sen passade de på att sticka vidare norrut innan ovädret skulle komma.

Kul att de kom, skönt att de stack. Jag fortsatte mitt ultrarapidfixande och satte upp yttertältet på en liten fläck med gräs. Stenar och tamp fastknutet i vindpinade enbuskar fick ersätta tältpinnarna. Jag fick bara ner en ynka pinne. Ytterskären bjuder sällan på matjord i tjocka lager. Tänkte att även om det var tidigt på dan så var det skönt att få upp tältet innan regnet piskar ner från en argsint kvällshimmel. När allt var surrat tog jag fram tre burkar makrill i tomatsås som försvann i en inandning tillsammans med en liter färskvatten och sen somnade jag gott i solen i ett antal timmar. Hur många vet jag inte för med inget batteri i vare sig klockan eller telefonen så blir tiden skönt ointressant.

Högarna camping bjöd inte på stora gräsytor men det gick fint ändå.

Leta efter el

Ett dopp var ny balsam för själen. Det var däremot inte uppgiften att ta sig in i tältet för kroppen. Träningsvärken var löjligt enerverande. För en utomstående såg det nog ut som att om jag väl kom in i tältet så skulle jag aldrig komma ut igen.

Men det gjorde jag. Av det skälet att jag behövde ladda mobilen. Gick bort till hamnen och siktade på den fetaste motorbåten... tänkte att om det är någon här som har el så är det dom. Men de var torsk själva. Verkade dock inte bekymra dem nämnvärt där de stod på bryggan och trasslade upp ett kastspö med en närmast vidrigt fluorescerande latex-vobbler.

Paret Jörgen och Cathrin strålade av brunbränd semesterlycka och de bjöd raskt in mig till middag, att sova på båten, en kaffe eller vad som helst. Generositeten var överväldigande osvensk. Jag sa att jag skulle upp mot fyren och leta el och vips så fick jag Cathrins mobiltelefon och laddare med orden: – Åh, va bussigt om du kunde ladda min också. Härligt, en främling som litade på en annan. Hur många skulle lämna sin heligaste ägodel proppfull med hela sitt integritetstörstande privatliv till en "total stranger". Visserligen var väl oddsen för att jag skulle rymnings-surfa från ön inte så höga, men det kändes ändå som en gest värd att lägga på minnet år 2010. Jag minns att jag lite på skoj tänkte att om jag nu blev överfallen på stigen till fyren så skulle jag först och främst se till att skydda Cathrins mobiltelefon. Det kändes viktigare att upprätthålla hedern och förtroendet och kunna återlämna den snarare än att skydda min egen nalle, och då skall man veta att min mobil är hela min

tillvaros pacemaker. För en som Cathrin, som jobbar med rekrytering så handlade det naturligtvis om en av de mer fundamentala mänskliga och relationsmässiga självklarheterna: Ger man någon ansvar så tar de ansvar. Ger man någon förtroende så skyddar de det förtroendet. Kanske var det just där och då inte så särskilt djupsinnigt grundat, utan bara det faktum att jag såg totalt ofarlig ut när jag haltade in på bryggan i surfshorts och flip-flops. Och att hon helt enkelt bara ville få den laddad medan hon själv fiskade färdigt. Jaja.

Gick upp till gården och fyren och tänkte om någon ur familjen Anderin, som är de enda fastboende på ön, bara visar näsan utanför dörren så kommer jag kasta mig över dem med mina laddare. Samtidigt hölls min iver tillbaks då jag tänkte på att de måste vara hjärtligt trötta på såna som mig, vars liv styrs av elförsörjningen till sin telefon och dator. Nu syntes de inte till så jag gick in i fyren och betalade en ny omgång inträde och sökte efter två hål i väggen. Till min urbana glädje hittade jag ett uttag längst upp. Yes! Lyckan var fullkomlig och jag kunde smygtanka min bästa kompis. Klättrade upp och ut på balkongen runt glasprismat och satte mig och njöt av utsikten – och av att i dubbel bemärkelse kunna ladda batterierna. Tog även en lov förbi informationsboden intill fyren och läste allt som fanns att läsa om öns historia innan jag med stela ben återvände ner till hamnen igen.

Ovädret närmade sig

Mina nya vänner Jörgen och Cathrin förberedde middag. Väderrapporterna sa fortfarande enhälligt "Väst till nordväst 8-13, upp till kuling 15, kraftiga åskbyar och dålig sikt". De insisterade på att jag skulle skipa tältet och komma över på middag och att jag hade en sängplats till förfogande ombord. De visade sig dessutom att de inte bara hade slut på el utan även slut på kaffe. Jag tog tillfället i akt och erbjöd mig komma med tonfisk till deras inbjudande sallad, kex till osten och pulver till kaffet. Vi skrattade gott åt det faktum att öns enda brädseglare fick komma till undsättning med skaffning till hamnens överlägset biffigaste fartyg.

Semester när den är som bäst. Här satt vi i deras båt och skrattade tillsammans under ett smattrande kapell så tårarna rann. Visste nyss inte om varandras existens och plötsligt bondade vi fett som det heter nuförtiden när man har kul ihop.

Historien förtäljer inte om det var flip-flopsen eller det myckna vinet som gjorde att den nattliga klättringen till tältet berikades med en luftfärd ner bland enebuskarna. Likt en katt landade jag dock mjukt på ena axeln. Tältet låg inom synhåll och såg ut att klara sig fint så om det inte varit för alla barr och det häftiga ösregnet så hade jag nog bara rullat runt på rygg och slutit ögonen. Man somnar ju så lätt med flip-flops på fötterna...

Jag gillar verkligen att ligga inne i en sovsäck under en tältduk när det vräker ner regn och vinden sliter i duken. Varmt, torrt och lyckligt mysigt på nåt sätt. Som att ligga i en säker natthamn och ankaret sitter som berget. Eller som känslan bönder kanske får när de precis fått in skörden innan höststormarna. Man känner sig så där tacksamt nöjd med läget man själv försatt sig i.

Skön vilodag på Svenska Högarna.

Att fästa tältsnören i enebuskar visade sig vara ett smärre genidrag. Vinden som slet i duken hade annars garanterat ryckt upp varenda tältpinne ur jorden. Nu blev hela tältet som en flexibel svävare. Hårt spänt men med tålig töjmån. Kryp-enarna i ytterskären är sega rackare och för dem så var nattens vindbyar troligtvis en viskning jämfört med vad de är vana vid på höstkanten när varenda rottråd måste knipa med tårna för att inte hela alltet skall blåsa bort. Hade en citybuske slagit rot på en sån plats hade den troligtvis inte haft en chans att hålla sig kvar på ön.

Åskan uteblev. Har i efterhand hört att inlandet och framförallt Skåne bombarderades med blixtar så det var väl tomt i magasinerna när det drog förbi oss i mellersta skärgården. Vaknade tidigt som vanligt och konstaterade att tältet svävade fint i morgonsolen. Ut och väcka tuppen med ett arla nakendopp.

Morgondopp och soltork.

Därefter packade jag ihop lite saker, kokade vatten med mitt desarmerade spritkök och fyllde termosen. Lite lättare gick det att gå upp till fyren idag. Ville dit för att skriva ner lite tankegångar kring alla de projekt som jag borde stannat hemma och jobbat med. Men

som jag ändå var glad jag tagit en paus ifrån. Nu var det dessutom inte mycket att göra åt just den saken. Jag var inblåst och nödladdade min mobiltelefon i ett av landets vackraste fyrorn. Värre kan man ha det.

Värre ställen att sitta och jobba på har man ju varit med om.

Fixade en tidig måltid uppe på fyren. Kallad frukost eller lunch saknade betydelse eftersom i princip alla måltider ändå bestod av något tonfiskrelaterat. Nu spetsade jag den med Blå Bands festliga tomatsoppa... Men alltså, varför väljer man att döpa sin pulversoppa till "festlig" undrar jag. Är själv reklamare och hade nog avrått Blå Band från just den formuleringen på paketet. Jag kan förstå att champagne med flingor i 24 karats guld med en smula fog kan självutnämna sig till festlig, men pulversoppa...hallå?

Fyrens röda balkonggolv var helt ok som matbord. Ser inte påsen festlig ut till så säg?

Den var dock god. Jag frångick receptet om 5 minuters koktid och blötte helt enkelt bara upp det festliga pulvret i varmt vatten. Klart på 15 sekunder. Vare sig pulvret, tonfisker eller magen hade nåt att invända mot min expressversion.

Vilken orgie i carpe diem. Att sitta i en sovsäck i lä bakom det över hundraåriga glasprismat uppe på fyren i morgonsolen och skriva, fika och få vara helt ensam. Oslagbart. Efter några timmars skrivande och en skön powernap blev jag hungrig och lärde mig åter något nytt: Man skall ha 500 gram köttfärs till den chili con carne påse jag hade med mig. Såklart, hur dum får man bli? Straffet blev att tillreda en chili con carnesoppa. Att utesluta tonfisk den här gången var ett lätt val. Den köttlösa soppan smakade hur bra som helst men paketets utlovade festlighet måste jag erkänna att jag fick anstränga mig för att förmimma. Men vad gjorde det när man ändå känner sig som en kung med det man har.

Mingel på fyren med okända och kända

Nu började det röra sig lite på ön. Det kom lite båtfolk till fyren så intäkterna stegrades tillfälligt i glasburken nere vid dörren. Några dollarsedlar vittnade om gäster som kommit hit från mer avlägsna platser än mitt Långvik på Möja. 25 ynka kronor vill man ha för ett besök i fyren och en broschyr om ön. Fyrens planerade rivning undanröjdes hjältemodigt av Edward Sjöblom och år 1991 renoverades den av Sjöfartsverket och sedermera skänktes fyren av Sjärgårdsstiftelsen till Edward Sjöbloms Stiftelse som idag förvaltar fyren och håller den öppen året om. Rent handgripligen så sköts både fyren och väderstationen av familjen Anderin, som även de bör upphöjas till hjältar. Att nyttja fyren mer än ett kort besök väckte tanken att jag nog borde göra en lite större donation än 25 kronor per visit. Jag fylldes av stor tacksamhet gentemot dessa människor som gör det möjligt för oss som kallas allmänheten att ha tillgång till en historisk fyr mitt ute i ingenstans. Sagt och gjort, ett litet extra bidrag blev det och hade de bara haft en bankomat ute på ön så hade jag saftat på med ännu mer. Tänkte att jag får spä på senare. Om jag någonsin kommer tillbaks till fastlandet vill säga...

När den mexikanska soppan var uppäten kom två seglare upp och spanade efter en familjemedlem som skulle komma seglande från fastlandet. Vi förenades i en lång rad trevliga resonemang och hann väl också med att avverka ett par avgörande frågeställningar gällande mänsklighetens framtid. Dessutom visade det sig som vanligt att vi hade lite gemensamma bekanta på anständigt avstånd. I nästa andetag insåg vi dessutom att vi träffats på Orustmässan för cirka 10 år sedan.

På fyren stod jag med Mats Gustavsson och hans gode vän världsomsegglaren vars namn aldrig nämndes. Mats ritar och bygger Linjettbåtarna på Rossätra Varv och vi träffades förra gången när jag hade fullföljt dåvarande drömprjektet att bygga en av Peter Norlins klassiska skärgårdseglare, Omega 42an. Bortsett från drömläget att få bygga en båt vars position som en av de mest linjesköna skärgårdsklassikerna var otvetydig, så var detta mitt exemplar ritat med en helt ny, ljus och öppen inredning. Det var Lidköpings Båtsnickeri som stod för idén att bygga båten igen, men mitt fel att inredningen tog sig en sådan, på den tiden revolutionerande, omväg. När jag väl övertalat Håkan Bengtsson på varvet att jag visst skulle köpa deras prototypskrov som inte var till salu, anlidade jag prisbelönt industri-designern Björn Dahlström som fick rita en helt ny inredning med utgångspunkt från varvets intentioner. Han fick fritt spelrum att tänka nytt, ljust, öppet, stilrent och i nya material. Björns folk gjorde en CadCam-ritning av skrovets insida och tog ut svängarna på ett i mitt tycke fenomenalt skickligt sätt. De tog bra betalt så skam vore det väl annars.

Björn Dahlströms CadCam-ritning på inredningen. Verkligheten blev i princip exakt så.

Modellen döptes till Omega 42 Carisma och ställdes ut på Orust. En av de första som kom ner i båten på mässan var Mats med fru. Vi hade en trevlig pratstund redan då och resonerade om plastbåtsinredarnas konservativa syn på inredning och deras till synes orubbliga ovilja att bryta det mörkbruna arvet från träbåtarnas era.

Det var underhållande att ses igen uppe på Svenska Högarnas fyr sissådär tio år senare och även att åter resonera om båtinredningar med Mats – en av landets främsta konstruktörer. Mats seglade denna sommar i en prototyp till ännu en Linjettmodell och berättade om varvets långa leveranstider till följd av en idogt trogen kundkrets och stor efterfrågan. Ett fashinerande stycke svensk båthistoria. Min egen trovärdighet som båtdesigner stärktes väl inte direkt av att mitt enda flytetyg dessa dagar var en 30 år gammal vindsurfingbräda, men idéer och synpunkter saknas inte för det och Mats var en god lyssnare. Det har till allas glädje också skett en del på inredningsfronten och hade mitt bygge lanserats idag så hade tajmingen varit avsevärt bättre enades vi om.

Om Omegaprojektet skulle jag kunna skriva en berättelse i sig men nu handlar det om vindsurfing. Bilder på Omegan och mer att läsa finns på min hemsida www.bertoft.com. Klicka på "Design".

Kan man hitta en coolare svit med mer havsutsikt?

Såklart – en natt på fyren kan inte vara fel

Efter en slapp dag med skönt öliv i ultrarapid dristade jag mig till att laga en pastamiddag. Det funkade fint att koka pastan med min gamla spritköksbrännare i en skreva i tältet och några stenar som stöd för kastrullen. Uppe på klippan vid tältet hade jag sedan en magisk middag med en ännu mer magisk solnedgång.

Liten skreva, dit med brännaren och en sten och sen bara köra. Blev både klart och gott.

Inte vidare svårt att få till nåt delikat en dag som denna.

Jag anade några silhuetter uppe på fyren och tänkte att de som satt där uppe hade verkligen lyckats pricka in ett fint sommarminne. Redan innan hade jag bestämt mig för att ta med mig sovsäcken och sova under bar himmel uppe på fyrens balkong. Ville dock vänta tills solen gått ner så de som satt där fick vara för sig själva. Jag insåg det opassande i att avbryta en romantisk förtrollning med mitt enstöriga luffarbeteenden och mina tonfiskburkar.

Blir sällan storslaget på bild, men den var inte att leka med på riktigt där och då.

Såklart var det Jörgen och Cathrin som satt och njöt där uppe. Vilka suveräna livsnjutare. Med box, vinglas och allt. Ännu en guldstund med mycket skratt. Bland annat enades vi om hur fantastiskt Sverige är som låtit bygga stora röda mobiltelefonladdnings-torn i skärgården och till råga på allt skruvat fast lampor i dem så att man kan hitta dem även på natten. Det var länge sen jag hade så roligt med folk jag egentligen inte känner. Kan faktiskt inte erinra mig när de skedde sist ens med de jag redan känner om jag skall vara riktigt ärlig. Kanske glömmer man fort men det är alltid uppfriskande kul med nya bekantskaper.

I 15 sekunder tändes lilla 40-watts lampen om och om igen innanför det megastora glasprismat.

Från fyrens öfre plan hörde jag deras smittande skratt när de gick tillbaks ner mot hamnen och den biffiga båten. Det blåste 10-13 msek men det var som vanligt hyggligt läigt bakom glasprismat. Kändes lite som att jag hade sällskap av trogen kompis eftersom fyren lyste upp med jämna mellanrum. Att ligga där och se solnedgångshimlen sakta skifta över till en stjärnklar dito var inte dumt alls. Tänkte på filmrepliken som indiern som bodde vid en grotta sa till kvinnan från den stora staden: – You sleep in a five star hotel, I sleep in the all star hotel.

Det var inte heller så dumt att vakna till morgonljuset och solen.

Om jag bara haft batteri i klockan så hade den varit nåt med fyra på morgonen.

Hellre lifta än driva till Estland.

Avnjöt en tidig frukost på "sängen" med kaffe och lite nötter i soluppgången, sa hej då till fyren och gick ner till tältet för att packa ihop. Klart mindre öm i musklerna men 10-13 msek och västlig frånlandsvind fick mig ändå att inte ens överväga ett försök att surfa vidare. Hur låga halter av MAO-enzymen jag än hade. Ville inte utsätta vare sig mig själv eller andra för det korkade beslutet att tro att jag skulle lyckas ta mig till Fredlarna i den här vinden. Jag hade kanske lyckats komma upp ur vattnet två-tre gånger, men sen obönhörligen fått ge upp och därefter bara kunna fokusera på att hålla mig flytande ända till Estland. Jag har inget emot Estland, så no offence, men jag hade inte med mig passet.

Lift till Rödlöga skärgård

Så, istället låg brädan vid 10 tiden fastsurrad på fördäcket på Jörgen och Cathrins stora Princess 45a och jag klättrade för första gången upp på en flybridge på riktigt.

Kändes tryggt att veta att om motorn stannar så har vi ju alltid brädan.

Vilken utsikt! Inte undra på att de inte kör på grund, de ser ju alla öar och grynnor uppifrån. Här har man burkat runt nere vid vattenytan och sett skärgården från sidan i 30 år. Klart det känns bra att sitta högt upp, med fin översikt, och i ett skönt tempo glida genom skärgården i en båt som kan vända runt sin egen axel och har allt man kan tänka sig ombord. Jag gjorde en pudel och omvärderade direkt alla tidigare uppfattningar om det flybridge-folk

jag tittat snett på en och annan gång genom åren. Vi hade det kalas där uppe och dessutom gjorde CDn med svenska sommarhits inte tillvaron sämre den här högsommardagen på övre däck.

En pudel inför alla flybridgare jag hytt med näven åt. Det är fantastiskt här uppe.

Fredlarna och Ängskär passerades med majestätiskt lugn. Vi la lite senare till på en holme utanför Rödlöga jämte Nille, en av Jörgens gamla kompisar. Det blev bad, sillunch, kaffe, middag och ett särdeles kul frågespel med frågor om navigering och annat. Jag hade redan innan sillunchen bestämt mig för att lämna mina nya vänner så att de fick vara ifred från vindsurfaren med de låga halterna MAO-enzymmer. Men de var så generösa och jag så erbarmerligt karaktärlös så jag lät dem inte ens komma i säng förrän vi alla kroknat av utmattning... vi hann precis nån timme innan solen gick upp.

Sommarpolarna och livsnjutarna Jörgen, Cathrin och Mats.

Det började med en spontan silllunch...

Fortsatte med bravur och filter...

...och slutade med frågesport typ "Om du står i båten och tittar framåt, vad heter bakåt?"

Rödlöga och turen till Blidö.

Kort men skön sömn i sovsäcken direkt på klipporna och ännu en solig morgon klev jag upp och packade ihop och satte därefter av mot Rödlöga-boden. Den hårda vinden från gårdagen hade mojnät och nu var det väl snarare 5-8 m/sek. Tänkte att jag surfar in till boden handlar en god frukost och surfar sen snabbt ut (utan bagage) med nybakat bröd och lägger på deras fördäck innan de vaknar så kompenserar jag kanske en del av min efterhängsenhet. Jag var helnöjd med den idén – vilken trevlig kille man är? På väg till Rödlöga surfade jag förbi två tält som stod på en liten klippa. Utanför tälten låg två kajaker med mast och bom – faltkajaker med segel. Med den sinnesstämning jag hade i kroppen just då tänkte jag att hade bara de som sov i tälten tittat ut så hade jag lätt lyckats övertala dem att bjuda in mig på en morgonfika... och därefter hade det varit en smal sak att lura ut dem på lite kappsegling.

Inte många var vakna när jag från norr gled in i den ost-västliga passagen vid Rödlöga men massor av båtar låg därinne som vanligt en dag i Juli. Jag ställde mig på en grynna för att skicka lite sms och vila en stund. En dam och två herrar på bryggan i närheten tittade förvånat på ekipaget. Det visade sig att jag stannat på den enda åretruntboende Rödlöga-familjens egen lilla grynna. Dom har sett mycket komma farande till ön både sommar och vinter men aldrig en långvindsurfare berättade de för mig när vi sågs igen inne vid boden.

Framme vid Rödlöga tidigt på morgonen innan skärgårds-kommersen börjat.

Jag kom tidigt till lilla viken vid boden men mina överraskningsplaner med frukost till vännerna i Princess 45an sprack ändå två gånger. Först öppnade boden inte förrän klockan 10 och sen var butiken mer eller mindre rensad av öns hungriga båtgäster så det vara bara att vänta tills det kom nya varor från fastlandet. Vid det laget hade Jörgen och Cathrine redan hunnit vakna och dessutom hunnit ta sig in till boden själva. Med sig hade de mina kvarglömda flip-flops och läsglasögon. Konstaterade att min duglighet inte gjorde många knop vare sig när det handlade om att göra en diskret sorti eller att överraska med en frukostpåse på fördäck.

Skön vila och en dagstidning

Jag handlade lite gott och köpte en gammal dagstidning. Satte mig sedan att frossa i solen några timmar medan matbåten kom och boden fylldes med nya varor. Vilken lyx: Ingenting planerat, ingen brådska och bara dundersommar var man än tittade.

Sommar i skärgården är svårslaget.

Jag meckade lite med utrustningen och konstaterade åter att jag var i gränslandet mellan mitt översiktskort och Waxholmsbolagets båtluftarkarta. Började sakta fundera på var jag skulle fortsätta åt för håll. Det hade snart gått en vecka och jag skickade iväg ett sms till en god vän på Blidö. Dit skulle det vara en lagom dagsetapp om jag bara visste var på Blidö jag i så fall skulle. Jag ville, av ett skäl som jag kommer till längre ner, även se personen i frågas lantställe. Fick inget sms-svar på någon timme så jag ringde upp direkt till lantstället.

- Arne Ljungqvist?
- Hej Arne, allt väl? Jag är ute och seglar och undrar om det är ok att komma förbi i eftermiddag och säga hej och bjuda på en fika?
- Absolut, va kul.
- Var ligger ditt sommarhus?
- Du skall till Eknäsviken på norra Blidö, du ser en gammal stenkista och en brygga med lite båtar, hur stor båt har du förresten?
- Bara en liten odefinierbar en, så oroa dig inte för den.
- Ok, jag snackar ändå med hamnkillen. Hjärtligt välkommen!

Ha, han gick på det! Eknäsviken var en lätt match. Halvwind raka vägen mot Söderöra och sen upp genom sundet till norra änden på Blidö. Jag handlade lite mer mat, jordgubbar, hallonbåtar till hans barnbarn, lite nyfiskad, nyrökt, äkta Rödlöga-makrill från västkusten och en liter lättmjölk. Tänk att man kan få sånt sug efter kall mjölk ibland. Kunde knappt hålla mig från att slita upp förpackningen innan jag ens betalat den.

Jag delar absolut ut fem tonfiskburkar av fem möjliga i betyg till Rödlögabodens atmosfär, sortiment, delikatessdisk och dunderpersonal. Vilken fenomenal service så här långt ute i skärgården.

När jag riggade brädan hade jag sällskap av en nyfiken publik på Rödlögabryggan. Träffade även några trevliga paddlare som kom in på samma lilla strand som mig och vi utbytte recept lämpade för oss som håller på och semesterar nere vid vattenytan. De tipsade mig om stora musslor med tomat på burk och jag tipsade dem om grynnasjögräsgarnerad ja-ni-vet-vad i vatten. Kändes som att dom vann.

Upp på brädan, seglet fyllde och jag gled iväg med ett troligtvis illa dolt och förnöjsamt drag på läpparna. Tänk att man kan vara så fixerad vid att lyckas med enagemässigt snygg sorti på bräda att man nästan hör blodet porla i ådrorna. Fick jag aldrig uppmärksamhet när jag var liten eller har jag utvecklat i ett sjukligt behov av att få bekräftelse som vuxen? Eller är jag som de flesta av oss, helt enkelt bara lite vardagsfåfång? Definitivt det sistnämnda och troligtvis garnerat med en släng av det näst sist nämnda. Bekräftelsebehovet som barn fylldes på alla tänkbara sätt så jag kan däremot definitivt inte projicera mina nuvarande defekter på mina föräldrars sätt att se mig som barn.

Avfärd mot Blidö

Härligt snabbt gick det ut från Rödlöga och in mot Blidö. Fåfången fick även fin utdelning då min kurs mot fastlandet korsade den stora farleden norrut innanför Rödlöga. Runt lunch är det alltid fullt med båtar på väg i de stora farlederna. De skyndar sig så de hinner fram till en bra plats för natten innan någon annan tar den. Alla har ju en benägenhet att sticka till samma ställe eftersom alla båtar har guideboken Arholma–Landsort ombord. Seglarstress.

Lunchrast på ny gryнна

Plötsligt kom en rastplats farande under vattenytan och jag klev av för lunch. Det var någonstans vid Mellgrundsknuvens fyr och menyn blev makrill, Keso, en liter mjölk, lite kaffe och jordgubbar och en bit choklad.

Kanske inte så överdådig dukning, men helt ok måltid ute på 30 centimeters djup.

Runt lunchbordet var det massor med grunt vatten, grynnor och små uppstickande stenar. En snabb motorbåt som kom åkande i farleden intill saktade plötsligt ner. Tänkte att de ser mig kanske och vill kolla om allt är ok. Jag ville inte vinka för jag tänkte då skulle de garanterat misstolka det som om att jag verkligen behövde hjälp. Så jag tittade istället bort. Men båten vände i alla fall och stävade sakta mot mig trots att jag halsade mjölk ur en tetra och uppenbarligen åt mat och drack kaffe ur en termos. Jag såg inget genom de mörka rutorna och inte förrän den var jättenära stack en kvinna ut ansiktet ur kuppet och vinkade. Då vinkade jag tillbaks och gjorde tummen upp. Då log hon brett, vinkade och båten drog iväg igen. Kanske log den som körde inte lika brett. Undrade vad dom sa där inne i mörkret: – Jaha, han står bara på en gryнна i solen med vindsurfingbräda och sin resväska och käkar lunch, jamendåså. Till er i båten vill jag rikta ett tack för omtänksamheten och ett förlåt för att mina val av lunchhak inverkar alls på er rutt (och släppte in ljus i ruffen).

Insegling på norra Blidö

Det tog sin tid att surfa till norra Blidö. Ganska långt faktiskt och jag hade visst redan glömt att det är de sista distansminuterna som knäcker orken och inte de första. Nacken tog en hel del stryk. Man står i blåsten och vrider huvudet åt samma håll i flera timmar på samma bog och då kan det bara sluta med ont. Annat var det på 80-talet när man surfade fram och tillbaks och nackvinkeln fick lite ombyte.

Det blåste sakta upp under surfandet och vid länsen genom sundet innanför Söderöra testade jag att sitta på brädan och styra hela klabbet med lösfotat segelekipage fast på tvären. Det vill säga jag la masten i knät och höll bommen rakt upp. Funkade ganska bra att styra och segla så faktiskt, men det var lite mycket trafik så jag dristade mig till att tacka ja till skjuts en liten bit upp genom sundet så jag kunde sträcka på en högre bog de sista distanserna in till norra Blidö.

Min förvånade vän

Jag chansade på att jag skulle hitta och ville inte ha fler frågor om "båten". Jag ringde därför inte upp och frågade om mer beskrivning, även om båtluvfarkartan inte ens var i närheten av att visa detaljer av det slag som behövdes. Blidölandet låg där, det var det ingen tvekan om, men ändå. Men Blidö låg även tacksamt i vägen för vågorna så det var inte bara fin vind utan även smult vatten. En dröm för en nerlastad bräda med mör husse.

Jag såg stenkistan och småbåtshamnen och en dam som var på väg upp från ett dopp. Jag lovade upp och surfade in för att fråga henne var jag landat. Hon såg minst sagt förvånad ut och det gjorde även den man som kom i badbyxor på bryggan med handduk på axeln. Efteråt tänkte jag att frågan: – Vart har jag kommit, troligtvis inte lät lika begåvad som den bild av mig själv jag önskade att folk fick när jag dök upp. Kanske skulle jag istället sagt: – Är detta Eknäs? Då hade jag ju signalerat att jag åtminstone hade en aning om i vilket lands skärgård jag surfade.

När jag sedan frågade om det bodde en Ljungkvist här så undrade mannen i badbyxor vilken av dem jag sökte. Det visade sig att mannen var son till Professor Arne Ljungqvist – den store dopingjägaren. Jag var alltså framme och hälsade glatt på en av Arnes två söner. Tror inte han anade hur lättad min kropp var över att slippa behöva surfa vidare och runda ytterligare en udde.

Den förtöjda brädan tog inte besvärande mycket plats i Eknäs tillfälliga gästhamn.

Professor Arne Ljungqvist platsar verkligen högt upp i listan över hjältar som skulle hyllas mer. Jag har haft förmånen att få lära känna honom i samband med produktionen av en dokumentärfilm om det internationella anti-dopingarbetet inom idrotten. Arne sitter som ordförande i Internationella Olympiska Kommitténs Medicinska utskott, som vice ordförande i the World Anti Doping Agency (som han själv initierat) och som hedersordförande International Athletes Associations Federations medicinska kommitté. Han har vikt 40 år av sitt liv för att motarbeta det fusk och den hälsofara som dopingen inom sporten innebär.

Vi som producerar filmen har under resorna i hans fotspår runt världen hunnit med att lära känna en globalt mycket högt aktad man och en mycket kunnig och engagerad eldsjäl. En eldsjäl som nästa år fyller 80 år men som både ser ut och jobbar som om han snarare rörde sig i något med 60 framför.

Det var med ett gott skratt Arne tog emot mig vid stugan. Vi var tvungna att gå ner till bryggan för att han skulle tro på mig och sonen Håkan att båten de facto bara var en vindsurfingbräda med koffert på aktern. Jag bjöd därefter på nysurfade Rödlöga-jordgubbar till kaffet på verandan och vi hade en mycket trevlig kväll med utsikt över viken.

Bortsett från det stora nöjet att få träffa en god vän tillika huvudaktör i ett pågående filmprojekt, så fick jag i samma anhalt chansen att "reka" lite kring Arnes sommarparadis. En plats som vi i filmteamet såklart skall besöka för att fånga in som en del av skildringen av den ständigt jordenruntresande dopingjägaren och hans oas för lugn och ro på hemmafronten.

Innan Arne knappt hunnit inleda meningen om erbjudandet att sova i en av gästsängarna hade jag kastat in ett "Ja tack, gärna". Kroppen tyckte helt klart om det beslutet och den visade efter middagen sin uppskattning genom att falla i djup sömn på en tid som troligtvis tangerade personbästat.

Sista kryssen till Norrsund och resan in till stan.

Efter skön vila på en riktig madrass var frukosten på verandan en oslagbar fröjd. Vi tog en biltur på ön och hann även med en lunch på ett av öns värdshus som såklart lever upp under sommaren. Om man inte vindsurfar hit kan man ta bilen via två färjor. Det gör Blidö till ett avlägset men ändå lättillgängligt paradis. Färjorna utgör en slags maritima trängselavgiftsstationer på ett alldeles ypperligt självreglerande sätt. Öborna kan dessutom ta SL-buss hela vägen till eller från båda ändarna av Blidö i sin strävan att ha med Stockholms centrum att göra. Hurra för lokaltrafiken.

Arne dukade upp en generös lyxfrulle på sin favoritveranda.

Sista kryssen genom Blidösund

Arne hängde sedan med ner till bryggan och jag surrade ihop grejjorna. Vi sa hejdå på land eftersom vi vindsurfare inte är mycket att ha när det gäller att vända sig om och vinka. Eller så har jag bara glömt bort hur man gör. Nåväl, ut från bryggan gick det bara nästan bra, men strax kom jag upp och slörde västerut mot sundet för att sen kryssa sista biten söderut till Norrsunds brygga och Waxholmsbolagets båt till stan. Vinden var ganska tuff men det var tacksam nog våglä när jag lämnade Arne bakom mig.

På andra sidan udden var det slut på all vad lä hette. Det pep i ordentligt. Och många båtar drog fram genom sundet. Bara att bita ihop och satsa på några kryssvinklar upp sista biten till bryggan.

Bara och bara. Surfade en bog i taget, vilade vid varje ände. Van vid att kryssa med en Smaragd eller Omega 42a så konstaterade jag att nerlastade vindsurfingbrädor kryssar riktigt uselt. Det tog sin lilla tid att ta sig till Norrsund och det var med stor njutning jag konstaterade att jag kunde vada sista lilla biten till stranden precis nedanför bryggan.

Där på stranden störde jag tre lekande småkillar som storögt tittade på vad det nu var som kom farande. Men coola killar låter sig inte skrämmas utan pausar bara sitt lekande. De hjälpte mig när jag fixade med bräda och rigg. Att lasta av en vindsurfingbräda proppad med bagage tar sin tid och det var skönt att få lite hjälp. Måste medge att det också var skönt att vika ihop seglet och packa ihop grejjorna en sista gång. Jag hade fått utlopp för väldigt mycket och äventyret slutade lyckligt utan skador så det var en högtidsstund att få gå där och tänka tillbaks på allt som hänt.

Anton (4), Hampus (7) och Linus (5) förgyllde mitt sista hamnstopp med sina hjälpande händer.

Arne kom rullande på sin cykeln och vi hann med en liten pratstund. Han återkom om och om igen till hur galet det var att ha kommit dit med bräda. Det verkade som att jag lyckats göra ett litet avtryck i familjen Ljungqvists sommarminnen från 2010. Det glädde mig eftersom jag kan komma att behöva pålitliga vittnen längre fram för att stärka trovärdigheten i historien.

Jag kan hålla med om att historien har sina galna inslag även om prestationen att surfa runt i skärgården inte är en särskilt stor bedrift i sig dessa thriatlontider. Det jag minns att jag var mest nöjd med när jag gick där på stenpiren var nog att den blev av överhuvudtaget. Eller framförallt att den blev av på så kort varsel. Hade jag planerat detta hela våren, tränat och legat i hade detta varit en rent ut sagt fjuttig tripp. Då hade jag fått öka på med en översegling till Åland åtminstone. Nu kom tanken flygande en söndag och tre dagar senare stack jag utan att ha testat en enda teori eller om brädan ens flöt med all packning. Sånt gillar jag lika mycket som motsatsen. Till och med älskar. För det är väl just sånt som kallas att leva i nuet.

Räkmacka och ett glas vin

Ombord på båten gick jag raka vägen till baren och köpte en hiskeligt stor räkmacka och ett glas vitt vin. Sen gick jag upp på övre däck och fick plats längst bak i solen. Kände mig en smula vräkig som kom med den feta mackan och vin mitt på dan men det är smällar man får ta. Paret intill mig tittade storögt på mackan och sen på mig och sen kom frågan: – Jahaja, och vad har du gjort här ute i skärgården då?

Det verkade som att mitt kroppsspråk skrev med väldigt stora bokstäver att jag belönade mig själv av en särskild orsak. Ja, och vad svarar man på en sån fråga med bibehållen heder? Minns bara att paret vid sidan inte fick en syl i vädret på ganska länge, men däremot att de skrattade gott och mycket i takt med att svaret rullades ut i offentlighetens ljus. De var osvenska nog att om och om igen, högt och tydligt uttrycka att de var uppriktigt imponerade. Mitt goda humör kunde inte få ett bättre sällskap än värmen från dessa två medpassagerare.

Inte fel att avsluta med att kunna vända sig om och titta akterut för omväxlings skull.

Killen som knöt ihop säcken

Jaha, så stod man då där framför Grand Hôtel igen. Brädan på backen och lite packning vid sidan om. Den långa vita brädan väckte flera förbipasserandes minnen om old-school vindsurfing. Jag iakttog dem på håll från en bänk. Tänkte att ni har inte en aning om vad den just varit utsatt för.

Frågan var dock hur jag skulle komma hem med alltihop till Kungsholmen. Taxibilar år 2010 har inte takräcke och det borde vi kunder tydligen begripa att sånt kan man inte stå till tjänst med. Ok, skulle jag vräka ner alltihop i Strömmen och surfa bort till Slussen, slussa in i Mälaren och sen pipa vidare upp till Normälarstrand där mina spanjorer kanske fortfarande höll på. Det hade varit en underbar slutkläm på en redan underbar trip, och det var bara en hårsman från att det blev just så.

Jag var dock lite trött. Jag såg en snygg tjej i en stadsjeep med takräcke sitta och vänta utanför Grand. Påmindes direkt om att en främling frågar inte främlingar om skjuts i Sverige. Hon log ett skevt leende och tackade nej. Kanske ågrade hon sig lite sen, för

jag såg att hon sneglade bort mot brädan och mig när jag gick runt och frågade folk med andra lämpliga bilar om samma sak.

Så kom den då runt hörnet mellan Grand Hôtel och den fullknökade uteserveringen på Lydmar. Folkabuss-pickupen med flak. Jag störtade bort och erbjöd killen vid ratten någon hundring för att skjutsa mig till Kungsholmen. Han tittade på sin kompis, ryckte på axlarna och sa glatt: – Såklart. Vakten utanför Grand Hôtel och jag kände varandra lite vid det här laget. Han hade listat ut vad jag försökt åstadkomma under två timmars skjutsjagande så han gjorde glatt tummen upp när jag äntligen fick napp. Härligt med en sån otippad spontankontakt. Upp med prylarna och på med min röda mössa längst ut på masttoppen.

Tio minuter senare stod jag utanför porten på Kungsklippan där det hela började. Mina nya folkabuss-kompisar tyckte att vi människor borde öka på nyfikenheten och hjälpa varandra lite oftare. Hur jobbigt kan det vara att ta sig tid till sånt? Oj, man träffar en ny människa och får en liten pratstund. Sen skiljs man med en känsla av tacksamhet och varsitt leende på läpparna. Inte jättejobbigt direkt.

Cirkeln sluten tack vare en generös själ som tog sig tid att hjälpa till lite. Tack!

Nyfikenhet är en tillgång som finns gratis inom oss. Mina kompisar har rätt, den skulle definitivt bejakas lite mer. Såg nyss på Youtube att några skidåkare åkt till Hawaii och testade att vågsurfa med fat-skis på fötterna...och pjäxor. En underbar idé. Väckte tanken att man kanske skulle kunna ta skidorna, en kite-drake och en ryggsäck och flyga på skidor ut till Huvudskär nästa sommar.

Jamen varför inte?

Jag bjuder på tonfisk och nötter till den som först vågar säga hej.

PACKLISTA

Inte så mycket tänkte jag, men det väger ändå en hel del när allt ligger ombord.

Bräda

Vindsurfingbräda med allt, samt hemmasnickrad fästianordning för bagaget

Tält o utrustning

Yttertält och ett myggnät (skippade innetältet som vägde för mycket)

Liggunderlag

Sovsäck

Brännare till ett spritkök och en liten kast-
rull (skippade allt annat)

Tändare

Rödsprit i en Yallaburk

Termos

Plastsked

Plasttallrik (kan man skippa, man kan lika gärna äta direkt ur kastrullen)

Plastkopp (skippa, fanns ju kopp í termos)

Plastburk för lite lättåtkomlig mat medan man surfar

Morakniv

Två petflaskor med färskvatten (Coke är bäst för de är stadigast)

Mat

Tonfiskburkar

Pasta

Knäckebröd

Kesoburk

Morötter skurna i stänger

Purjolök skurna i stänger

Selleri skurna i stänger

Gurkor (tål vatten och är perfekta att fästa under remmarna och slita av en bit medan man surfar)

Tomatsoppa

Chilipulver

Färdigblandad Dijondressing i Yallaburk

Nöt- och russinblandning i Yallaburkar

Snabbkaffepulver i Yallaburk

Kex och choklad

Vin i petflaska (finns ett vitt gott på systemet med skruvkork)

Whisky i liten petflaska (kunde inte med
att hålla whisky i en vit Yallaburk...lite
respekt få man ju visa äkta dryckes-
konstnärer)

Kläder

Vådräkt
Två shorts varav ett på mig
Mjukisbrallor
Två t-shirts och en kortärmad skjorta
Fleecejacka vindtät
Mössa
Handskar för segling/vatten
Kalsonger
Flip flops

Hygien

Tandborste o tandkräm
Flytande tvål/schampo i en Yallaburk
Rakhyvel
Deo
Myggstift
Blandade förstahjälpen-grejjor
Nagelsax och pinsett
Pytteliten handduk

Extra

Sjökort och en karta
Lite tamp och remmar
Litet multiverktyg
Nyckelringskompass
En stor och en liten vattentät hård väska (som flyter)
Vattentätt minibox för mobiltelefonen (som flyter)
Svarta sopsäckar för att hålla prylarna som surrades på väskan bak och i fören torra så gott det nu gick.

TIPS

Har du en gång i tiden lyckats få ner en vindsurfingbräda till vattnet, kunnat rigga på allt för egen maskin och efter en dags lek på vattnet lyckas med att få hem alla prylar igen, då har du kapacitet att göra en vindsurfing-resa i skärgården med packning.

Träna rygg och armar, ta med solskyddsfaktor och läs lite noggrannare på pulverpåsarna än vad jag gjorde om du är petig med maten.

Yallaburkar är perfekta att hålla ner både torra saker i och vätska. Lagom små, tätt lock, lätta och ganska snygga dessutom.

Sjökort är såklart bäst. Jag ångrar att jag inte hade med mig såna för hela resan. Båtluffarkartor i all ära.

GRUPP PÅ FACEBOOK

Somliga säger att livet går vidare med eller utan Facebook. Jag törs inte chansa så jag startade "Windsurfing Retro Revival Group" där alla vi som har en old-school-bräda inlåst i nåt förråd kan mötas virtuellt utan förpliktelser och dela med oss av texter och bilder. Vi får se vad som händer.

Björn Bertoft
bjorn@bertoft.com
070-770 2008
www.bertoft.com

Fixa vindkraftverket på Svenska Högarna!

Ny grupp på Facebook!

Titta på bilden och fundera på om det är förenligt med god image för svensk energipolitik att en av våra mest isolerade öars elförsörjning sker med hjälp av dyrt ditfraktad diesel och ett mullrande dieselkraftverk istället för med ett snyggt och modernt vindkraftverk.

På ön bor familjen Anderin som lever där året runt och som håller både fyren och väderstationen igång 7-24-365 så att sjöfarten skall hitta rätt och vi som kallas allmänheten skall kunna få tillgång till ett unikt paradis. Respekt!

Stötta gruppen som arbetar för att hjälpa till att antingen reparera det gamla vindkraftverket, eller ännu hellre se till att det istället kommer upp ett nytt modernt dito på ön.

Har du synpunkter, goda råd, tid över eller ser värdet i att stötta projektet finansiellt så är du mycket välkommen att höra av dig. Om detta tar fart och blir substantiellt kommer arbetet ske i trovärdigt samarbete med Skärgårdsstiftelsen. Alltså inget hokus pokus.

Håller du med?

Gå in på Facebook. Sök upp gruppen "Fixa vindkraftverket på Svenska Högarna".

Där finns infon som behövs om du vill gå vidare. Annars maila bjorn@bertoft.com

